

SHAMROCK

FINNISH-IRISH SOCIETY RY • 1/2020

St. Patricks!
IT'S HERE!

SISÄLTÖ

Fionn taistojen tiellä	3
Irlannin vaalit muutoksen oire	6
Tapahtumia	11
The Ants in my Porter	12

TOIMITUS

Päätoimittaja Matti Sovijärvi
Toimitussihteeri Seppo Nousiainen
Ulkoasu Elena Räsänen, Offsetpaino L. Tuovinen Ky

ILMOITUKSET

Seppo Nousiainen (seppo.nousiainen@welho.com)

ISSN 0783-6775

Offsetpaino L. Tuovinen Ky
Kuopio 2020
www.tuovinen.eu

KANNEN KUVA

St. Patrick's Day in Dublin, 2019.
Photo: "Barry",
Wikimedia Commons

TULE MUKAAN! JOIN US!

Liity Suomi-Irlanti-seuran jäseneksi.
Jäsenmaksu on 22 €/vuosi
ensimmäiseltä ja 10 € seuraavilta
saman talouden jäseniltä.
Jäseneksi on helppo liittyä. Netistä
löydät löydät jäsensivuiltamme
suoran linkin sähköiseen
liittymislomakkeeseen:

finnish-irish.fi/jäsensivu

Become a member of the Finnish
Irish Society. The membership fee
is 22 €/p.a. for the first member
of a household and 10 €/p.a. for
the next ones. It is easy to join: just
fill the e-form in the above address
in the net.

PYHÄN PATRIKIN JÄLJISSÄ

On taas se aika vuodesta. Kohta koko maailma pukeutuu vihreään, Kaupungit valaisevat tärkeimmät rakennuksensa vihreiksi, vihreiksi muuttuvat myös luonnon ihmeet kuten vesiputoukset ja joet. Ja kaikki tämä vain yhden, 1600 vuotta sitten eläneen miehen tähden.

Pyhän Patrikin muiston vaaliminen kertoo myös historian oikullisuudesta ja sen usein äärimmäisen pitkistä kaarista - ja siitä, että ihmisten historian kullussa mikään ei ole yksinkertaista. Edes joskus hyvä palkitaan, vaikka paha ei rangaistaisikaan. Ja tietysti: maahanmuuttajat voivat tuoda tullessaan paljon hyvää.

1800-luvun alun Irlannissa oli huomattavasti enemmän asukkaita kuin heitä on nyt, liki kaksinkertaisesti. Koska heidän maanomistusoikeutensa olivat äärimmäisen rajoitetut, valtaosa irlantilaisista eli perunalla, josta oli saatavissa pieneltäkin viljelyalalta sen verran satoa, että viljelijäperhe pysyi hengissä talven yli. Kun Irlannin perunat sitten 1840-luvulla sairastuivat, nälänhätä oli väistämätön. Siitä seurasi valtava muutoliike: etenkin Yhdysvaltoihin, mutta myös Australiaan, Etelä-Afrikkaan ja muualle.

Vanhassa Irlannissa Pyhän Patrikin päivä oli harras, uskonnollinen juhla. Karnevaali ja ilon päivä siitä tuli vasta Yhdysvalloissa reilut sata vuotta sitten. Ensin Yhdysvalloissa, sitten koko maailmassa.

Niinpä Irlantia julmasti hallinneet saavat edes kerran vuodessa huomata, että nälkää paenneet irlantilaiset ovat nousseet maasta, värjänneet koko maailman omalla värillään, ja nostavat sen kaiken muun yläpuolelle, hyvässä ilon hengessä, päiväksi.

MATTI SOVIJÄRVI
Päätoimittaja

IN THE FOOTSTEPS OF ST. PATRICK

It is time. The whole world will soon wear green, the cities dress their most important buildings with green lights. Waterfalls and rivers and many other miracles of the nature will also become green. And all this because of one man who lived 1600 years ago.

Celebrating the memory of St. Patrick tells us about the whims of history, the long routes change takes, and that nothing in human history is simple and straightforward. Sometimes the oppressed are rewarded, even if the bad are not punished. And of course: immigrants can bring a lot of good with them to their new surroundings.

In the mid 1800's Ireland's population was almost twice as big as it is today. Their land-owning rights were very limited, and the only harvest supporting a farming family over winter was potatoes.

When Ireland's potatoes became ill, a terrible famine was the result. The reaction of the Irish still alive was to move to those parts of the world where they could support themselves: to the Americas, to Australia, to South Africa - and elsewhere.

In the old Ireland St. Patrick's Day was a solemn, religious day. It was transformed into a carnival and a festival of joy in The United States a hundred years ago. First in the US, then in the whole world.

As a result the oppressors can see, even just once a year, that the Irish have risen, given the whole world a new green colour, and that green colour has risen above everything else, in the spirit of joy, for one day.

MATTI SOVIJÄRVI
The Editor

Vuosikokous tulossa!

Lauantaina 21.3. jo klo 13
Kitty's Public House Keskuskatu 6

Monien muinaisten sankarien tapaan myös Fionn kunnostautui etenkin sotatoimissa ja toisten murskaamisessa. Soturina hän oli legendalle sopivaan tapaan ylivertainen. Kuva on vuodelta 1914, nykyisin New Yorkin kaupunginkirjaston kokoelmassa. Tekijät ovat Violet Russell ja Beatrice Elvery (Wikimedia Commons)

Feeniläinen sykli – SOTURITARINOITA KESKIAJALTA

Nykytutkijat jakavat muinaisen irlantilaisen tarinaperinteen erilaisiin temaattisiin ryhmiin eli sykleihin. Yhdessä ne muodostavat kiehtovan näkymän muinaiseen Irlantiin ja sen mytologioihin.

Katja Ritari

Legendaksi ei pääse, ellei ole muita olennaisesti paitsi vahvempi, myös etevämpi. Fionn onnistui voittamaan taistelussa Taraa vuosittain Samhainin aikaan terrorisoineen Aillénin oveluudellaan. Tulen syöksemisestääkään ei ollut apua Fionnia vastaan. (Tekijät Violet Russell ja Beatrice Elvery).

Ulsterin sykli kertoo soturi **Cù Chulainnin** uroteoista, joista kirjoitin Shamrockin numerossa 1/2019. Mytologinen sykli puolestaan kuvaa yliluonnollisia voimia omaavan **Túatha Dé Danaan** -kansan saapumista Irlantiin ja taistelua hirviömäisiä fomorialaisia vastaan ennen nykyirlantilaisten esi-isien tuloa saarelle. Nämä tarinat liittyvät läheisesti **Lebor Gabála nÉrenn** -teoksessa eli Irlannin valloitusten kirjassa esitettyihin tapahtumiin, joista kerroin jo Shamrockin numerossa 2/2019.

Näiden lisäksi erotetaan myös historiallinen tai kuninkaiden sykli, johon kuuluu todellisista historiallisista kuninkaista ja heidän taisteluistaan kertovia tarinoita. Ajallisesti mytologinen sykli kertoo kaukaisimmista ajoista, sen jälkeen tulee Ulsterin sykli ja luonnollisesti historiallinen sykli ajoittuu historialliselle ajalle, muiden kertoessa esihistoriasta. Ulsterin syklin ja historiallisen syklin väliin sijoittuu vielä niin kutsuttu feeniläinen sykli (engl. Fenian cycle), joka kuvaa **Fionn mac Cumhailin** tai englanniksi **Finn**

MacCoolin ja hänen soturijoukkonsa seikkailuja.

Pääosa Feeniläisen syklin tarinoista kerrotaan **Acallam na senórach** eli Keskestelu vanhimpien kanssa -nimisessä teoksessa, joka on koottu joskus 1100- ja 1200-lukujen taitteessa. **Acallam** sijoittuu aikaan kauan Fionnin kuoleman jälkeen, mutta ihmeellisesti muutama hänen soturinsa, mukaan luettuna Fionnin poika **Oisín**, on yhä hengissä kertomassa tarinoita menneistä seikkailuistaan **Pyhälle Patrickille** samalla kun he kiertävät Irlantia. Tarinoita Fionnin satureista on kuitenkin säilynyt myös itsenäisinä sekä osana niin kutsuttua **dindsenchas** - eli paikannimiperinnettä. Tämä tyypillinen irlantilainen perinne kertoo paikannimien alkuperästä, joka monissa tapauksissa liittyy Fionnin satureiden tekoihin.

NUORET MIEHET LIIKKEESSÄ

Feeniläisen syklin keskiössä on siis joukko satureita eli **fianna**. Tällaiset perintöään odottavien maattomien nuorten satureiden joukot saattoivat palvella maanherroja vartioimalla heidän hallintoalueidensa rajoja, mutta ne saattoivat syyllistyä myös ryöstelyyn ja muihin tihutöihin. Samalla ne antoivat nuorille satureille mahdollisuuden kehittää taistelutaitojaan ja elää yhteisön kahleista vapaana ennen asettumista aloilleen.

Fionn on tällaisen joukon johtaja ja kuljeskellessaan ympäri Irlantia hän satureineen joutuu kaikenlaisiin seikkailuihin. Ehkä kuuluisin tarina Fionnistä liittyy kuitenkin hänen nuoruuteensa, jolloin hän opiskeli tietäjän ja druidin **Finn Ecesin** (engl. **Finnegas**) johdolla. Finn Eces oli viettänyt seitsemän vuotta yrittäen napata **Boyne**-joen suvannossa asuvaa Tiedon lohta.

Tämä lohi söi pyhästä puusta pudonneita pähkinöitä ja siten se oli saanut osakseen kaiken maailman tiedon. Syömällä puolestaan tämän lohen Finn Eces saisi tiedon itselleen. Lopulta Finn Eces sai napattua lohen ja hän käski oppilaansa kypsentää sen. Näin tehdessään nuori Fionn poltti sormensa loheen ja laittoi sen vaistomaisesti suuhunsa imien näin kaiken lohen varastoiman tiedon itselleen.

Fionnin nuoruudesta kerrotaan myös kuinka hän tuli Irlannin ylikuninkaan hoiviin **Taraan**. Tarina sijoittuu monien muiden tarinoiden tapaan Halloweenin

keltiläisen esimuodon **Samhain** -juhlan aikaan. *Samhainista* kerroin jo Shamrockin numerossa 4/2018. Se oli juhla, jolloin tämän ja tuon puoleisen porttien uskottiin olevan auki. Tarina Fionnin nuoruudesta kertoo kuinka aina *Samhainin* aikaan Tareaa terrorisoi jonkinlainen tulta syöksevä yliluonnollinen hahmo nimeltä **Ailléen**.

Tämä soitti harppuaan tuudittaen Tareaa puolustavat soturit uneen, jolloin nämä olivat puolustuskyvyttömiä. Fionnilla oli aseenaan myrkyllinen keihäs ja hän hengitti keihäseen erittämää myrkyä pysyäkseen hereillä Ailléenin soittaessa uneen tuudittavaa harppuaan. Näin Fionn pystyi tappamaan Ailléenin ja sai *fianna*-sotureiden johdon itselleen kuninkaalta.

KOLMIODRAAMA

Fionnista kertoo myös kuuluisa itsenäinen tarina nimeltään **Tóraiocht Dhiarmada agus Ghráinne** eli **Diarmuidin** ja **Gráinnen** takaa-ajo. Tämän kolmiödraaman päähenkilöinä ovat jo ikääntynyt ja leskeksi jäänyt Fionn ja kuningas **Cormac Mac Airtin** tytär Gráinne, jonka kuningas lupaa Fionnille vaimoksi.

Hääjuhlien aikana nuori morsian suree sitä, että hänen sulhasensa on vanhempi kuin hänen isänsä ja niin hän rakastuu päätä pahkaa Fionnin soturiin **Diarmuid Ua Duibhneen**, joka on tunnettu kaupeudesta.

Gráinne suostuttelee Diarmuidin karkaamaan kanssaan ja Fionn lähtee takaa-ajoon. Lopulta Fionn kuitenkin tekee sovinnon pariskunnan kanssa. Vuosia myöhemmin Fionn kutsuu Diarmuidin kanssaan villisikajahtiin, jossa Diarmuid loukkaantuu villisian hyökkäyksessä.

Fionnin käsistä juodulla vedellä on voima parantaa, mutta joka kerta hakiesaan vettä Fionn päästää sen valumaan sormiensä välistä niin että Diarmuid lopulta kuolee. Myös tämä tarina on tuottanut useita paikannimiä, sillä paikallisessa kansanperinteessä monet suuret ja litteät kivet Irlannissa tunnetaan nimellä Diarmuidin ja Gráinnen peti, koska heidän kerrotaan levähtäneen paikalla pakomatkinsa aikana.

LUONNONIHMEITÄ

Keskiaikaisten tarinoiden lisäksi Fionn on suosittu hahmo myös myöhemmässä ir-

*Fionn oli pari kertaa muita kookkaampi ja siksinäin kyvykäs taisteluissa ja kaikessa fyysisessä, myös juoksussa. Kuva on Stephen Reidin ja julkaistu teoksessa *The High Deeds of Finn and other Bardic Romances of Ancient Ireland*, jonka keskeinen tekijä oli T. W. Rolleston.*

lantilaisessa ja skotlantilaisessa kansanperinteessä, jossa hänet esitetään hyväntahtoisena jättiläisenä. Fionnin esimerkiksi kerrotaan luoneen Pohjois-Irlannissa sijaitsevat Giant's causewayn (suom. jättiläisen pengertie) kuuluisat kivimuodostelmat halutessaan päästä Irlannista Skotlanttiin kuivin jaloin. Hänen kerrotaan myös napanneen kourallisen maata heittääkseen sen vihollistaan kohti, mutta maakokkare lensikin mereen näin muodostaen Man-saaren.

Fionn-perinne innoitti myös 1760-luvulla skotlantilaista poliitikkoa ja kansanperinteen kerääjää **James Macphersonia**, joka loi gaelinkielisen perinteen pohjalta niin kutsutut **Ossiaaniset tarinat**.

Macpherson väitti englanniksi kääntämiensä tarinoiden perustuvan muinaisen

runoilijan Ossianin runoihin, jotka olivat eläneet kansan suullisena perinteenä Skotlannissa. Ossiaanisten tarinoiden päähenkilönä oli Fionnista innoituksensa saanut Fingal. Macphersonin teoksesta tuli todella kuuluisa ja se käännettiin jo ennen 1700-luvun loppua ja 1800-luvun alussa useille kielille, kuten esimerkiksi ruotsiksi.

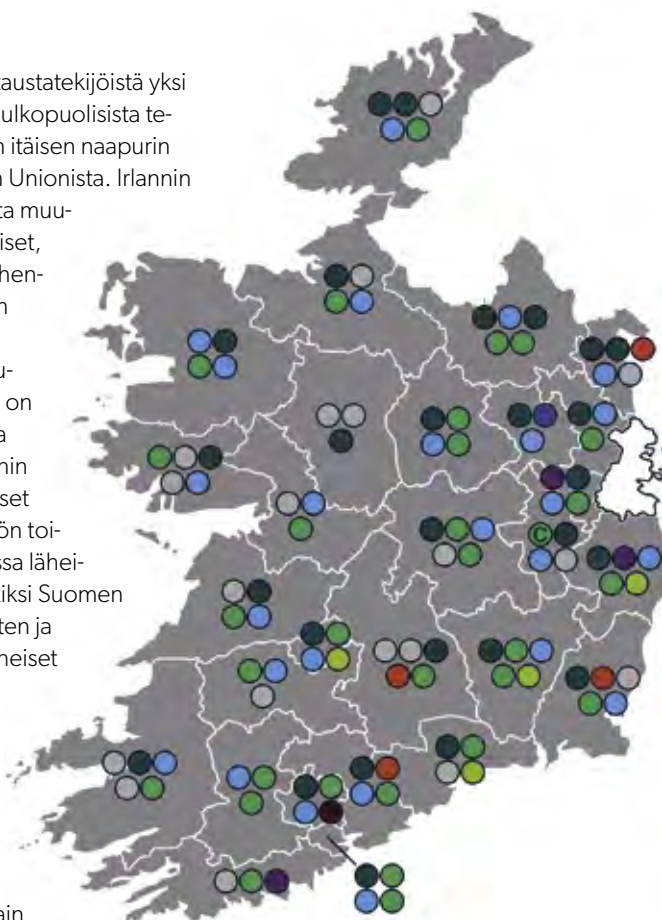
Ossiaanisia tarinoita pidettiin keltiläisenä vastineena antiikin Kreikan Homeroksen teoksille ja ne innoittivat monia romantiikan aikakauden taiteilijoita. Macphersonin teosten autenttisuudesta käytiin keskustelua jo pian niiden julkaisun jälkeen ja myöhemmin on osoitettu Macphersonin käyttäneen teoksen pohjana todellista kansanperinnettä, mutta muokanneen sitä vahvasti ja lisänneen siihen omia seipitteitään.

Irlannissa OLI VAAALIT!

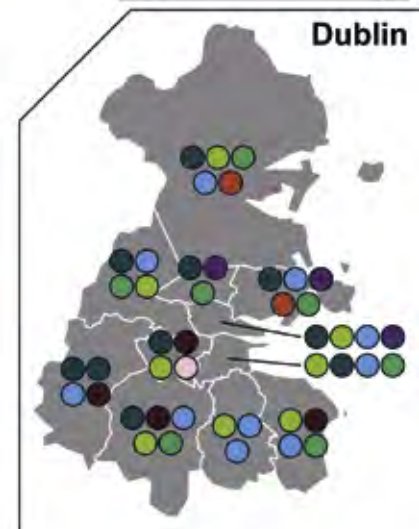
Irlanti on saanut uuden parlamentin, aika lailla erilaisen kuin aikaisemmat. Jyrkin muutos on kansallismielisen, vasemmistohenkisen Sinn Fein -puolueen menestys. Seuraavassa perehdymme paitsi Irlannin poliittisiin puolueisiin, myös vaalitapaan, jossa perehtymistä riittää.

Nyt käytyjen vaalien taustatekijöistä yksi tärkeimmistä Irlannin ulkopuolisista tekijöistä oli brexit, ison itäisen naapurin eroaminen Euroopan Unionista. Irlannin kannalta kyse oli isosta muutoksesta, sillä kaupalliset, kulttuuriset ja arkiset henkilösuhteetkin Irlannin meren yli ovat irlantilaisille tärkeitä. Loppujen kontaktien välissä on Britannia, joten asialla on todella väliä. Irlannin ja Ison-Britannian väliset suhteet ovat käytännön toimien tasolla itse asiassa lähemmät kuin esimerkiksi Suomen ja Ruotsin, suomalaisten ja ruotsalaisten hyvin läheiset suhteet.

Työmarkkinatkin ovat varsin kiinteästi sidoksissa toisiinsa, aivan erityisesti Irlannin saaren sisällä, mutta myös saarten välillä. Pitkän perjantain sopimuksesta seurannut Irlannin saaren taloudellinen yhdentyminen on ollut siunaukseksi molemmille osapuolille eikä nyt syntynyt brexit-sopimus näytä sitä uhkaavan.

Sinn Féin LEADER: Mary Lou McDonald	37 SEATS
Fianna Fáil LEADER: Micheál Martin	37 SEATS
Fine Gael LEADER: Leo Varadkar	35 SEATS
Green Party LEADER: Emma Fanning	12 SEATS
Labour Party LEADER: Brendan King	6 SEATS
Social Democrats LEADER: Catherine Murphy & Niamh Smyth	6 SEATS
Solidarity—People Before Profit Collective Leadership	5 SEATS
Aontú LEADER: Peadar Kirby	1 SEAT
Independents & Changes	1 SEAT
Independents	19 SEATS

Irlannissa vaalipiirejä on 39, joista kustakin valitaan kolmesta viiteen parlamenttiedustajaa, yhteensä 160. Erityisen yllättävää ei ole vihreiden vahva kannatus Dublinissa, missä suurin puolue Fianna Fáil on sitä selvästi heikompi. Fine Gaelin ja Sinn Feinin kannatus on jakautunut melko tasaisesti koko maahan.

Irlannissa vaalit ovat henkilövaalit, Suomen vaalien tapaisia puoluekokonaisuuksia tai vaaliliittoja ei ole. Siksi mainontakin on ensisijaisesti henkilöiden mainontaa. Vaalien alla mainoksia on kaikkialla, missä ihmisiä liikkuu, paljon enemmän kuin Suomessa.

Asemansa juuri jättänyt pääministeri **Leo Varadkar**, hän jatkaa vt. pääministerinä, on hoitanut työnsä ilmeisen hyvin. Hän onnistui estämään tullirajan synnyn Irlannin saarelle, mikä oli erinomainen diplomaattinen saavutus. Raja syntyi sen sijaan Irlannin merelle, Ison-Britannian keskelle. Varadkaria piti auttaa sekin, että Irlannin talous on hyvässä kunnossa ja työttömyys matala. Irlanti on kasvanut EU:n keskiarvoa nopeammin vuodesta 2014 alkaen. Äänestäjille tämä ei kuitenkaan vielä riittänyt.

Kansalaisia kiukuttivat ensiksikin kohonneet asumiskustannukset. Etenkin Dublinissa vuokrat ovat olleet jyrkässä nousussa, mikä on iskenyt suoraan äänestäjien kukkaroon. Kaavailtu eläkeiän nostaminen nykyisestä 66 vuodesta asteittain 68 vuoteen on sekin ollut hyvin epäsuosittu hanke.

Samoin vakavia terveydenhoidon ja lastenhoidon ongelmia ei nykyhallitus ole monen mielestä hoitanut asianmukaisella tavalla. Vaurastuneen maan vaurastuminen saisi monen mielestä jakautua nykyistä tasaisemmin, ja juuri tämä oli vasemmistosuuntautuneen Finn Feinin viesti. Yksi sen vaalivoitteilta oli eläkeiän palauttaminen 65 vuoteen.

BREXITIN JÄLKEINEN PARLAMENTTI

Irlantilaiset valitsivat helmikuun alussa itselleen uuden parlamentin, jonka merkittävin muutos on Sinn Fein -puolueen

reilusti kasvanut osuus parlamenttiedustajista. Aiemmin **Sinn Feiniä** pidettiin IRAn poliittisena - tai julkisena - siipenä. Viimeistään pitkäaikaisen puoluejohtaja **Gerry Adamsin** vaihtuminen **Mary Lou MacDonaldiin** vahvisti kuvaa siitä, että myös Sinn Feinin johdon mielestä väkivallan ajat, **The Troubles**, ovat lopullisesti ohi ja että niiden pitääkin olla meneitä. Tämä on saattanut heijastua myös äänestäjäkunnan valintoihin.

Sinn Feinistä tuli vaaleissa parlamenttipaikoilla mitaten Irlannin toiseksi suurin puolue. Kun kaksi keskusta-oikeistolaisista puoluetta, viimeksi **Fine Gael** ja sitä ennen **Fianna Fail** ovat melkein puoroon hallinneet maata, muutos on raju. Entisen takuuarman kolmospuolueen, Irlannin Labourin asemien menetys on sekin iso muutos aiempaan.

Vaalitulos ei anna helppoa mahdollisuutta muodostaa Irlannille hallitusta, enemmistöhallituksesta puhumattakaan. Vaaleihin asti istunut Leo Varadkarin Fine Gael -hallitus nojasi sekin paitsi omien kansanedustajien, myös riippumattomien ja Fianna Failin tukeen. Nyt kahden puolueen yhteisetkin paikat eivät riitä parlamentin enemmistöön.

Hallitusneuvottelut saattavat olla pitkät ja hankalat, etenkin kun sekä Fine Gael että Fianna Fail ovat ilmoittaneet, että Sinn Feinin kanssa hallitukseen ei menä. Tosin Fianna Failin **Michaél Martin** on viimeaikaisissa puheenvuoroissaan lieventänyt kantaansa.

Kevät näyttää.

PARLAMENTTI-PAIKAT 2020

(160 parlamentin jäsentä)

Fianna Fail	38
Sinn Fein	37
Fine Gael	35
Riippumattomat	19
Vasemmistopuolueet....	17
Vihreät.....	12
Muut	2

MONIMUTKAINEN VAALITAPA

Olin Irlannissa muutama vuosi sitten vaalien aikaan. Ne näkyivät kaikkialla, jopa pienten maaseututeitten varrella valtavana mainosten määränä. Mainokset olivat ennen muuta henkilömainoksia, sillä Irlannin vaalitapa on hyvin keskeisesti sidoksissa henkilöiden kannatukseen. Meillä niin tyypilliset puolueiden mainokset loistivat poissaolollaan.

Yhtä kiehtovaa oli seurata ääntenlaskua, joka on Irlannissa huomattavasti pitempi ja mutkikkaampi prosessi kuin meillä. Vaalitapaa kutsutaan joskus lyhenteellä STV, single transferable vote, jossa keskeinen idea on siinä, että jokainen äänestäjä antaa äänensä paitsi vahvimmin kannattamalleen ehdokkaalle, halutessaan myös toiseksi, kolmanneksi jne. eniten suosimalleen ehdokkaalle, oman harkintansa mukaan. Kaikkia ei tietysti kannata äänestää, vaan vain niitä, joiden näkisi mielellään pääsevän parlamenttiin.

Kustakin vaalipiiristä niiden koon mukaan valitaan kolmesta viiteen ehdokasta henkilökohtaisten äänimäärien perusteella. Puolueiden yhteensä saamien äänien määrä on vähemmän tärkeä, joskin se heijastuu systeemissä parlamenttipaikkojen jakoon. Vaalitapa toteuttaa varsin hyvin suhteellisen vaalivan ihannetta, sitä, että jokainen suuntaus saa suunnilleen kannatusosuutensa verran edustajia parlamenttiin.

Monet valtio-oppineet pitävätkin STV-mallia aidoimmin suhteellisena vaali-

Irlannin parlamentin alahuoneen eli Dailin kokoontumistilat ovat juhlalliset, kuten maan tärkeimmälle poliittiselle näyttämölle kuuluukin. Senaatin merkitys on olennaisesti vähäisempi - eikä sitä valita vaaleilla, nimittämällä pikemminkin.

tapana, jopa parempana kuin meidän D'Hontdin systeemiämme, jossa puolueiden ehdokkaiden saamat äänet lasketaan yhteen ja sitten jaetaan paikat näiden mukaan. Kannattaa muistaa, että meillä noudatetaan yhtä matemaattista mallia tästä vaalitivasta ja muitakin olisi valittavissa, jos niin päätettäisiin.

Mutta laskeminen, se on Irlannin vaalitivassa hankalaa. Muutama vuosi sitten vaaleja seurattessani viimeisen, ison Dublinin eteläpuolisen äänestysalueen viimeinen läpimennyt saatiin selville vasta vaaleja seuranneen viikon perjantaina, viikkoa vaalien jälkeen. Eikä viimeinen paikka selvinnyt tälläkään kertaa helposti – Fianna Fail sai parlamentin viimeisen paikan taas suunnilleen viikkoa vaalipäivän jälkeen.

STV:n yksi seurauksista on, että ehdokkaita kannattaa asettaa varsin maltillisesti. Meillähän vaaliliiton ehdokkaiksi kannattaa ottaa mahdollisimman laaja kirjo ehdokkaita, keski-ikäisten miesten lisäksi naisia, nuoria, punatukkaisia,

maanviljelijöitä, yrittäjiä ja eläkeläisiä ja opiskelijoita, jotta äänet imuroituisivat omalle vaaliliitolle mahdollisimman laajalta.

Irlannissa on toisin. Ehdokkaita kannattaa asettaa kullakin äänestysalueella juuri niin monta kuin loppujen lopuksi menee läpi. Ongelma on tietysti siinä, että sitähän ei voi etukäteen tietää. Jos omalla porukalla on iso joukko ehdokkaita, äänet hajautuvat puolueen ehdokkaiden kesken ja pienemmän puolueen - tai kahden - ainoa ehdokas menee heittäen ohi. Irlannissa lasketaan ehdokkaan, ei puolueen tai vaaliliiton ääniä. Niinpä Irlannissa on myös aika paljon riippumattomia, puolueisiin kuulumattomia ehdokkaita. Riippumattomat olisivat olleet näissä vaaleissa neljänneksi suosituin 'puolue'.

Ja kun on laskettu ensisijaiset äänet, mukaan tulevat toissijaiset, kolmossijan äänet ja joskus vielä useammatkin. Jos äänestää kaikkia ehdokkaita, voisi melkein jättää äänestämättä - se olisi pöljää.

Kultakin äänestäjältä otetaan tietysti huomioon vain yksi ääni.

Irlannin vaaleissa on sekin erikoisuus, että aiemman parlamentin puhemies valitaan automaattisesti uudelleen - ellei hän vetäydy. Puhemieheltä edellytetään tiukkaa puolueettomuutta toimissaan.

JA SITTEEN LASKETAAN

Teoriassa prosessi on selkeä, siinä on vain paljon puuhaa ja osaamista. Siksi laskennan suorittavat asiaan perehtyneet virkamiehet, eivät vaalilautakuntien amatöörijäsenet niinkuin Suomessa.

Ensiksi lasketaan jokaisen äänestäjän antamat ensisijaiset äänet kullekin ehdokkaalle. Jos joku ehdokkaista saa riittävän osuuden äänistä, hänet valitaan. "Riittävä" riippuu valittavien määrästä. Jos valittavia on kolme, riittävä on kolmasosa annetuista äänistä - plus yksi.

Otetaan esimerkki: jos ääniä on annettu 210 000, kolmasosa on 70 000 ääntä,

plus yksi eli 70 0001 ääntä. Silloin ohi ei voi mennä enempää kuin yksi muista ehdokkaista, jakautuivatpa kakkos- ja kolmosäännet miten hyvänsä. Tälle valitulle ehdokkaalle on tietysti annettu yleensä enemmän kuin vain juuri tarvittava määrä. Ylijäämä eli kakkosäännet jaetaan muille ehdokkailla siinä suhteessa, jossa valituksi tulleen äänestäjät ovat antaneet kakkosääniä.

Jos kukaan ehdokkaista ei saa riittävää osuutta äänistä, vähiten ääniä saanut putoaa pois laskennasta ja hänen äänensä jaetaan muille ehdokkailla sen mukaan miten he ovat saaneet kakkosääniä vähiten ääniä saaneen äänestyslipuissa.

Tämä prosessi toistetaan niin monta

kertaa, että kaikki paikat saadaan täytettyä. Isoissa vaalipiireissä valittavia on viisi ja silloin prosessi vie aikaa, etenkin, jos ehdokkaiden saamat äänimäärät ovat lähellä toisiaan. Virhemahdollisuudet eliminoidaan uusintalaskennoilla.

MITEN TÄSTÄ ETEENPÄIN?

Kevään mittaan jatkuvat hallitusneuvottelut saattavat viedä paljon aikaa. Vaalitulokset on historiallinen: koskaan eivät Fine Gael ja Fianna Fail ole saaneet yhteensä näin vähän ääniä. Yhdessä ne menettivät 20 paikkaa 160-henkisessä parlamentissa, **Dail**issa. Jos Sinn Fein ei kelpaa halli-

tuspartneriksi, loppu hallituksen tarvitsemasta enemmistöstä pitää koota - Fianna Failin ja Fine Gaelin rinnalle - riippumattomista. Tällaisella hallituksella ei minäkään politiikan eteenpäinvieminen taida olla helppoa.

Yksi mahdollisuus ovat uudet vaalit, kunhan ensin räpiköidään muutama kuukausi hallitusneuvotteluissa. Näissä vaaleissa Sinn Fein asetti vain 42 ehdokasta, joista 37 meni läpi. Seuraavissa vaaleissa ehdokkaita on varmasti jonkin verran enemmän, ja vaalitulokset voi olla puolueelle nykyistäkin parempi. Lienee oletettavaa, että Fianna Fail ja Fine Gael yrittävät toisissaan löytää jonkinlaisen enemmistön parlamentin käytäviltä.

IRLANNIN PUOLUEITA

FINE GAEL

Keskusta-oikeistolainen puolue, suomalainen vastinpari ehkä Kokoomus. Kokoomuksen tavoin EU-parlamentin **EPP**-ryhmän jäsen. Saanut Irlannin talouden hyvään kuntoon ja ennen muuta liberaalisoitunut Irlannin aiemmin hyvin ahdas-ta avioliitto-, perhe- ja sukupuolilainsäädäntöä. Pääministeri Varadkar on itse homoseksuaali, mikä menneinä vuosikymmeninä olisi laajalti katsottu kuolemansyyniksi.

FIANNA FAIL

Keskusta-oikeistolainen puolue, suomalainen vastinpari ehkä Keskustapuolue, kuuluu Keskustan tavoin Euroopan parlamentin **ALDE**-ryhmään. Liikaa painoa näille vertauksille suomalaisiin puolueisiin ei pidä panna. Irlannin olosuhteet ovat omanlaisensa.

Fianna Failin ja Fine Gaelin erillisyyden perustuu historiaan: Fine Gael hyväksyi aikanaan Britannian kanssa tehdyn itenäistymissopimuksen, Fianna Fail ei. Jätkö on syvä ja periaatteellinen.

SINN FEIN

Pitkään Sinn Feiniä pidettiin IRAn poliittisena osastona ja yhtä lailla vastuussa 1970-luvun väkivaltaisuuksista kuin itse IRAtakin. Tämä söi puolueen kannatusta, etenkin kun pitkäaikaisen puheenjohtajan Gerry Adamsin suhteet IRAhan näyttivät olleen hyvin läheiset. Mary Lou MacDonald on onnistunut luomaan rauhanomaisemman imagon itselleen. Aiemmin puolue oli hyvin Eurooppa-kriittinen, nyt maltillisemmin.

Toisin kuin muilla Irlannin tasavallan puolueilla, Sinn Feinillä on Pohjois-Irlannissa samanniminen veljespuolue, joka on hyvin vaikuttava Pohjois-Irlannin politiikassa.

LABOUR

Perinteinen eurooppalainen vasemmistopuolue, joka vuosikymmenet tapasi saada parinkymmenen prosentin osuuden äänistä. Se oli molempien porvaripuolueiden virallinen kriitikko, jonka suosiota Sinn Fein näyttää nyt syöneen. Irlannin maltillisen vasemmiston hajanaisuutta kuvaa sekin, että Labourin lisäksi maassa on kaksi muuta melkein yhtä suurta vasemmistopuoluetta, **Sosiaalidemokraatit** ja **S-PBP**. Ne kirjaimet avautuvat sanoiksi Solidarity, People before Profit.

PULVIS TAURUS

BY FRANK BOYLE

St. Brendan, America, barriers and petrol

It was told in the ancient Annals that Saint Brendan discovered America sometime in the 6th Century long before Columbus. But St Brendan was such a clever man he never said much about it.

I was thinking about the time as a young Irishman I went, like many, to discover America for myself. In those days America seemed far advanced from Ireland who hadn't even joined the EU yet.

They had stereo in the cars and I even was surprised at the decadence of having two TVs in the one kitchen until I was told that one of them was something called a Microwave oven... and then there was the sky-scrapers, buildings going up and up to the heavens. A friend said about the Irish emigrants that when they went to New York they got sunburn on the roof of their mouths from looking up.

I was having a pint with this friend, Mc Gee, in my local recently. And as we sipped he told me that when he was young he went to work on the building sites on the other side of the Atlantic with a group of Irish lads. They were picked up at JFK airport and drove past the Manhattan skyline in stunned silence and then on to the New Jersey Turnpike and then to a massive Highway.

Now this was in the days before any kind of motorway existed in Ireland. "We had never seen a Toll-Bridge till that day. The lad in the front seat beside the driver was from

Cavan (the land of pot-holes)".

When they got to the the toll-booth the driver took out a dollar and fifty cents and threw it into the funnel and the barrier lifted and they drove on into the west. The Cavanman was heard to say "Holy bloody Moses!" in an astonished voice and then went silent for the rest of the journey.

Later, when they got settled in the digs and were down in the bar, he approached their driver tentatively. "Holy bloody Moses! Do you remember that place where we stopped?" The driver said "Yes, what about it?" "Well, Holy bloody Moses" said the Cavanman. "That was the quickest fill of petrol I ever saw in me life!"

LÄNTISEN MAAILMAN *kaunein* KIRJA

Irlantilaisissa luostareissa luotiin 700- ja 800-lukujen mittaan uskomattoman kaunis neljä evankeliumia sisältävä kirja, joka sittemmin sai nimen **The Book of Kells**. Sen tekijää tai tekijöitä ei tiedetä. Nykyisin tekijöitä uskotaan olleen ainakin kolme. Kirjan alkuperästä ei ole siitäkään varmuutta. Se on luotu joko Kellsin luostarissa, **Ionan** luostarisaaressa Skotlannissa – hyvin lähellä Irlantia – tai ehkä jopa Englannin itärannikolla **Lindisfarnessa**.

Nimensä se sai Kellsin luostarin mukaan, missä kirjaa oli vuosisadat säilytetty. Kirja siirrettiin Dubliniin, kun kävi ilmeiseksi, että Irlannissa riehuneet **Oliver Cromwellin** joukot olisivat saattaneet hävittää sen.

680-sivuinen, aivan uskomattoman yksityiskohtaisen kuvituksen sisältävä kirja on nykyisin Dublinissa **Trinity Collegen** kirjastossa ja osia siitä on jatkuvasti näytteillä.

The Book of Kells lienee heinoin länsimaisen kalligrafian saavutus. Kirja on neljän Uuden Testamentin kirjan - ja joidenkin aputekstien - uskomattoman detaljikas esitys. Kirja on nykyisin esillä Trinity Collegen kirjastossa, Dublinissa.

Helsingissä, Kansalliskirjastossa (Unioninkatu, Tuomiokirkkoa vastapäätä) järjestetään **8.4. kello 15-17 Book of Kellsiä käsittelevä seminaari**. Se on jokaisen Irlannin varhaisesta kulttuurista kiinnostuneen ehdoton must.

FINNISH-IRISH SOCIETY RY

Puustellinrinne 3 A 8, 00410 Helsinki
Y 0797582-0
Nordea FI81 2001 1800 0192 29
info@finnish-irish.fi | www.finnish-irish.fi

OSASTOT/BRANCHES

Jyväskylä

Pj./Chair: Timo Hautala
Lehtorannantie 10 B 29, 40520 Jyväskylä
Puh./Tel. 040 541 8645

Kuopio

Pj./Chair: Eila Kumpulainen
Telakkakuja 3 B 10, 70100 Kuopio
Puh./Tel. 040 585 4528

Oulu

Pj./Chair: Markus Lampela
Oivantie 7, 90580 Oulu
Puh./Tel. 040 417 6414

Pori

Pj./Chair: Vesa Turvanen
Työmiehenkatu 1 as. 1, 26100 Pori
Puh./Tel. 044 572 4392

Salo

Pj./Chair: Arto Pasio
Portimonkatu 8 A12, 24100 Salo
Puh./Tel. 044 217 8689

Tampere

Pj./Chair: Sirpa Saari
Hampulankatu 23 B 7, 33730 Tampere
Puh./Tel. 045 6797 839
sirpa.saari73@luukku.com

Turku

Pj./Chair: Veli-Matti Kauppinen
velluk73@gmail.com

Äänessuut

Pj./Chair: Pasi Peuranen
Vesakkotie 12, 44150 Äänekoski
Puh./Tel. 050 587 5371

JOHTOKUNTA / THE BOARD

Puheenjohtaja/Chairperson

Paula Uitto

Varapuheenjohtaja/Vice-chairman

Otso Nykänen

Rahastonhoitaja/Finances

Kari Liinakoski

Sihteeri/Secretary

Satu Wakkola

Jäsenet/Members

Eero Aro, Heli Gäsman,
Leo Hesanto, Katja Ritari,
Matti Sovijärvi, Tarja Väyrynen

Keltiläinen MESSU

Pyhän Patrikin päivän yhteydessä, nyt sunnuntaina 15.3. ja Pyhää Patrikia muistaen järjestetään Puistolankirkossa (Tenavatie 4, Helsinki), **Keltiläinen messu** normaalien kirkonmenojen aikaan, eli klo 10.

Patrikin päivänä
se alkaa!
Tule mukaan!

ANTS IN MY PORTER

IRKKUMUSIIKKIA SUORAAN KOLMESTA SYDÄMESTÄ

Ants in my Porter on syntynyt kolmen suomalaisen muusikon, **Ilona Ala-Leppilammen**, **Lasse Suurkarin** ja **Esa Paloharjun** yhteisestä rakkaudesta irkkumusiikkiin.

Tämä ryhmä on nyt vihdoinkin löytänyt toisensa instrumentit käsissä ja on valmis soittamaan muillekin kuin itselleen. Ensimmäinen keikka on **St. Patricks Dayn** juhlassa **Janoisessa Lohessa** 17.3. klo 18.30 - 21.30, Pyhän Patrikin tärkeänä päivänä. Yhtye esittää sekä perinteisiä että uusia lauluja. Tällä kolmen koplalla on takanaan jo pitkä yhteinen historia.

Uuden alun keikkapaikka Janoinen Lohi löytyy Töölöstä, osoitteesta Linnankoskenkatu 12, niin sanotusta Töölön kuuskulmasta, missä Mechelininkatu hetken emmittyyään muuttuu

Nordenskiöldinkaduksi, Topeliuksenkadun puolesta välistä.

ROKALLA RENNOSTI

Ilona Ala-Leppilampi (viulu, laulu) on saanut klassisen taustansa Kokkolan kuulussa kamarimusiikkiorkesterissa. Ensimmäiset vakavat kontaktit kansanmusiikkiin syntyivät **Tarinatuoli**-yhtyeessä. Ilona on kuitenkin parhaiten tunnettu **Ants in the Pants**-duosta, josta hän on muodostanut kriittiset 50 prosenttia.

PERSTUNTUMALLA PELIMANNIKSI

Lasse Suurkari (kitara, laulu, tenoribanjo) aloitti Tampereella **Rubliners**-yhtyeessä, liittyi Helsingissä **Boolabus**-yhteisöön ja jatkoi nousevaa uraansa **Jar of Porter**-yhtyeessä. Pääosan, tai

ainakin 50 prosenttia, hän sai Ants in the Pants -duossa, joka on tuttu jokseenkin jokaiselle irlantilaisen muusikin ystävälle ainakin Suomessa.

KORVAKUULOLLA KOKIKSI

Esa Paloharju (laulu, lusikat, luut, bodhran) aloitti uraansa Kuopiossa, **The Beggarmen** yhtyeessä. Jatkoa seurasi Helsingissä. Kokoonpanoja olivat muun muassa **Jar of Porter**, **Panama Red**, **Willie, Waylon & Junior** ja tietysti **Firefeet**.

Muusikkojen tiet kolahtivat samaan risteykseen jo 1990-luvulla Helsingissä. Sitten ne ovat ristenneet monia kertoja vuosien ja vuosikymmenten varrella. Nyt on tullut aikaa soittaa tosissaan yhdessä, muusikot kertovat.